

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. T. D.

pobytem v ZZC Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČ 00007064,
sídlem Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2025 č. j. OAM-1724/BA-BA07-HA15-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2025 č. j. OAM-1724/BA-BA07-HA15-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo rozhodnuto ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“), zamítá jako zjevně nedůvodná.

II. Žaloba

2. V žalobě nejprve žalobce uvedl, že žalovaný nesprávně došel k závěru, že žalobce v řízení uváděl pouze ekonomické důvody. Žalobce prostřednictvím svého právního zástupce uvedl ve vyjádření stanoviska, že se obává lichvářů kvůli svým dluhům a obává se toho, že mu vietnamská policie neposkytne adekvátní ochranu. Takto formulované důvody žádosti o mezinárodní ochranu však nejsou pouze ekonomické, ale týkají se i vymahatelnosti práva a ochrany od orgánů veřejné moci ve Vietnamu. Žalovaný na str. 3 napadeného rozhodnutí uvádí: *„Ačkoliv žadatel prostřednictvím právního zástupce ve vyjádření k podkladům tvrdí, že uváděl, že se v případě návratu do vlasti obává lichvářů, správní orgán vyhodnotil jím prezentované důvody v poskytnutí údajů a pohovoru pouze jako ekonomické a žádné jiné, neboť jmenovaný o žádných obavách z lichvářů, a to ani v poskytnutí údajů a ani v pohovoru, vůbec nehovořil. Naopak opakovaně hovořil pouze o svých dluzech a potřebě je splatit s tím, že ve vlasti je není schopen splatit. Vzhledem k tomu, že žadatel byl před započetím pohovoru mimo jiné poučen o tom, že je povinen uvádět pravdivé a úplné informace, správní orgán tak logicky vychází právě ze skutečností, které v nich uvedl. Kromě toho, pokud by jmenovaný skutečně o obavách z věřitelů hovořil, jak tvrdí, správní orgán by v takovém případě do spisu zcela jistě zařadil také zprávu týkající se řešení lichvy vietnamskými státními orgány a jejich vztahu k věřitelům a dlužníkům, nicméně jestliže hovořil pouze a jen o ekonomických důvodech, správní orgán neměl žádný důvod takovouto zprávu do spisu zařadit. K požadavku jmenovaného na doplnění informací týkajících se vymahatelnosti práva pro oběti lichvy a míře korupce vietnamské policie v souvislosti se spoluprací s lichváři pak správní orgán konstatuje, že takovéto doplnění nepovažuje s ohledem na výše uvedené skutečnosti za potřebné. Správní orgán si je samozřejmě vědom, že žadatel může činit návrhy apod. po celou dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany, nicméně způsob, jakým prezentoval rozšíření důvodů své žádosti o obavy z věřitelů ve vyjádření k podkladům, považuje správní orgán zcela jednoznačně za účelový, a tudíž i nevěrohodný.“* Žalobce namítá, že důvody žádosti o mezinárodní ochranu může upřesňovat kdykoli v průběhu řízení. Nejedná se o situaci, kdyby svoje důvody zcela změnil, ale o situaci, kdy doplňuje a upřesňuje potíže související se zadlužením ve Vietnamu. Nejedná se o čistě ekonomické důvody, ale i o nemožnost žalobce domáhat se účinné ochrany u orgánů veřejné moci ve Vietnamu. Vzhledem k uvedenému byl nezákonný i postup žalovaného, když odmítl návrh žalobce na doplnění dokazování o informace týkající se vymahatelnosti práva pro oběti lichvy.

III. Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl, s tím, že žalobce v průběhu správního řízení neprezentoval jakékoli skutečnosti svědčící o tom, že by mu ve Vietnamu hrozilo nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy. Argumentaci takového obsahu nepředkládá ani v žalobě. Jmenovaný svou žádost o mezinárodní ochranu skutečně opírá pouze o ekonomické důvody, přičemž neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. K žalobcově tvrzení, že má ve Vietnamu dluhy, a obává se tak pronásledování, správní orgán uvádí, že se jedná o hrozbu ze strany soukromých osob. Za této situace má žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné vietnamské instituce. Pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobci odpovídající pomoc poskytnout, tuto skutečnost by bylo možné považovat za azylově relevantní. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek NSS č. j. 4 Azs 185/2004 ze dne 13. 9. 2004, ve kterém je uvedeno: *„Za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno lada odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“*

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
6. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s. ř. s.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba není důvodná.
8. Dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.
9. Podle § 16 odst. 3 věta první zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o

udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.

10. Dle § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
11. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za vážnou újmu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
12. Soud nejprve upozorňuje, že pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochranu, to stíhá žadatele o ni. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují.
13. K žalobním námitkám žalobce v žalobě soud uvádí, že stěžejní námitkou žalobce brojil proti závěru žalovaného, že v souvislosti s provedeným pohovorem žalobce uvedl pouze ekonomické důvody pro účely podání žádosti o mezinárodní ochranu, což dle něho neposoudil objektivně, nýbrž paušálně. Dle žalobce se jej žalovaný měl dotazovat na bližší informace o důsledcích a nebezpečí, v případě, že by nezaplatil své dluhy.
14. Soud z obsahu správního spisu zjistil, že v rámci Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 3. 1. 2025 žalobce uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu proto, že je zadlužen, proto žádá, aby tady mohl nějakou dobu pracovat. V pohovoru dne 6. 1. 2025 žalobce uvedl, že Vietnam opustil v roce 2020, protože měl pracovní vízum do Rumunska. Opustil Vietnam z důvodu ekonomické situace, měl ve Vietnamu velké dluhy, chtěl si v Rumunsku vydělat peníze na zaplacení dluhů.

Uvedl, že se nemůže vrátit, protože ve Vietnamu nemůže dluhy splatit. Žádá tedy o mezinárodní ochranu z ekonomických důvodů. V ČR má kamaráda, který mu poradil, ať jde sem, že tu sežene práci.

15. Z těchto údajů zcela jednoznačně vyplývá, že žalobce uváděl, že Vietnam opustil z ekonomických důvodů s úmyslem najít si na území České republiky lépe placenou práci. Dále ze všech těchto listin vyplývá i úmysl žalobce legalizovat pobyt na území České republiky. Z tvrzení žalobce plyne, že na území Rumunska měl udělené pracovní vízum, firma však zkrachovala a platnost pracovního víza mu tak skončila. Žalobce na přímou otázku, z jakého důvodu přicestoval do České republiky, odpověděl do Protokolu, že z Vietnamu odešel z ekonomických důvodů.
16. Žalobce tímto dle názoru soudu požádal o mezinárodní ochranu kvůli legalizaci pobytu na území ČR a proto, aby tady mohl pracovat a vydělat peníze na zaplacení dluhů.
17. Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 17. 3. 2025 sepsaném zástupcem žalobce se uvádí: „Účastník řízení uváděl, že má obavy z návratu do Vietnamu kvůli dluhům u lichvářů, Vietnamská policie s lichváři spolupracuje a v případě, že je požádá o ochranu, tak mu tuto neposkytne a jeho postavení se tím zhorší. Účastník proto žádá, aby soud doplnil dokazování o skutečné vymahatelnosti práv pro oběti lichvy a o možné spolupráci lichvářů s policií.“
18. Ze správního spisu má soud za prokázané, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu na území ČR proto, že v ČR chce pracovat a vydělávat, aby mohl splatit dluh ve Vietnamu. Žalobce sám v rámci pohovoru vyjadřoval jedinou obavu v souvislosti s návratem do Vietnamu, a to skutečnost, že tam nevydělá tolik, kolik potřebuje na splacení dluhů. Žádné obavy ze svých věřitelů, či dokonce z lichvářů neuváděl.
19. Vyjádření k podkladům zasláné zástupcem po více než 2 měsících od pohovoru o tom, že žalobce při pohovoru vyjadřoval obavy z lichvářů, tedy neodpovídá skutečnému obsahu pohovoru s žalobcem. Z toho důvodu správní orgán dle názoru soudu nepochybil, když po zaslání vyjádření zástupce žalobce setrval na závěru, že sám žalobce uváděl v průběhu řízení pouze ekonomické důvody své žádosti o mezinárodní ochranu.
20. Dle názoru soudu za této situace obстоjí odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vychází ze žalovaným opatřené informace o zemi původu: Konkrétně žalovaný vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. června 2024, z nichž vyplývá, že Vietnam ratifikoval mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách.
21. Soud proto neshledal důvodnou námitku spočívající v tvrzení, že žalovaný měl provést dokazování dalšími listinami obsahujícími informace týkající se vymahatelnosti práva pro oběti lichvy, neboť žalobce v pohovoru ani v rámci poskytnutí údajů ke své žádosti nevznášel žádné jiné obavy v souvislosti se svým návratem do země původu kromě toho, že ve Vietnamu nemůže vydělat tolik, aby

splatil své dluhy. Jiné konkrétní obavy v souvislosti se svou zemí původu neuváděl, tedy ani obavy ze svých věřitelů či z lichvářů

22. Soud k žalobním námitkám dále uvádí, že žalobcem uvedené skutečnosti svědčí také o tom, že žalobce se podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snažil na území ČR legalizovat svůj pobyt, jelikož nedisponuje žádným jiným pobytovým povolením. Soud stejně jako žalovaný konstatuje, že skutečnost, že si žadatel správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu.
23. Soud na tomto místě poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94 ve kterém je uvedeno: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“*
24. Soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, v jehož právní větě je uvedeno: *„Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“*
25. Soud odkazuje na výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, z něhož jednoznačně vyplývá a soud se s tím ztotožňuje, že je na samotném žalobci, aby alespoň tvrdil existenci azylových důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Je zde uvedeno, že nelze po správním orgánu požadovat, aby si za žalobce domýšlel relevantní důvody pro udělení azylu. Povinnost zjistit skutečný stav věci, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.
26. Z uvedeného je tedy nepochybné, že ze strany žalobce došlo k naplnění obsahu výše citovaného § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, proto žalovaný nepochybil, když žádost žalobce o mezinárodní ochranu zamítl jako zjevně nedůvodnou. Žalobce totiž žádné jiné důvody pro podání předmětné žádosti, než ekonomické, neuvedl ani ve správním řízení před vydáním napadeného rozhodnutí, ani v podané žalobě. Soud proto tuto námitku považuje za nedůvodnou.

27. Soud konstatuje, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by v případě žalobce došlo k tomu, aby byly splněny podmínky pro použití zmíněných § 12 a § 14a zákona o azylu výše citovaných.
28. Rovněž soud nezjistil, že by došlo ze strany žalovaného v průběhu správního řízení či při vydání rozhodnutí k pochybením způsobilým ke zrušení napadeného rozhodnutí, k nimž by musel soud přihlédnout ex offio. V této věci žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a uvedl i správní úvahy, které ho vedly k rozhodnutí o zamítnutí předmětné žádosti jako zjevně nedůvodné.
29. Závěrem soud konstatuje, že neshledal žádný z žalobcem vytýkaných nedostatků napadeného rozhodnutí a považuje zjištěný stav věci v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., soudního řádu (dále jen „s. ř.“) i s požadavky kladenými na napadené rozhodnutí dle § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 s. ř. Stejně tak soud nezjistil pochybení správního orgánu ve vztahu k § 12 a § 14a zákona o azylu. V souvislosti s tím považuje soud napadené rozhodnutí za přezkoumatelné.
30. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou, neboť žalovaný postupoval v souladu se správním řádem a zákonem o azylu, jak je zřejmé z výše uvedeného.
31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovaný neuplatnil žádné náklady řízení, proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (výrok II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

Plzeň 15. května 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně